

מערך שיעור

מערך שיעור

משכן הכנסת – בין יהדות ודמוקרטיה

קהל יעד : זי"י"ב

משך הזמן : כ-45 דקות (פעולה/ שיעור בודד)

רקע

במשך שנים רבות הכנסת התארכה במקומות זמניים עד שעברה למשכן הקבע שלה בגבעת רם בירושלים. אז מהי "הכנסת" ומה אנחנו יכולים ללמוד ממנה על הזהות שלנו במדינת ישראל? בואו נצא יחד למסע לכבוד ט"ו בשבט, יום הולדתה של הכנסת.

פתיחה :

נציג לקבוצה את תמונת משכן הכנסת ונשאל את השאלה "כמו מה נראה משכן הכנסת?"
[למורה : התשובות המקובלות הן "מקדש יווני" או "בית המקדש" (או שלא רואים דמיון לשום דבר, אבל זה פחות נפוץ), יש לעודד תשובות כאלו כיוון שהן מחזקות את הרצון שלנו להגיע להבנה שמטרת הכנסת היא החיבור שבין זהותה היהודית של מדינת ישראל לזהותה הדמוקרטית].

שלב א'

נכין טבלה על דף או על הלוח בצורה הבאה :

יהודית	דמוקרטית

נבקש מהקבוצה לומר מה הם יודעים על משכן הכנסת ועל עבודת הכנסת, והאם זה מבטא את הכנסת כדמוקרטית או כיהודית, נמלא את התשובות במקום המתאים בטבלה בהתאם להסברים של הקבוצה.

נקרין לקבוצה את הסרטון הבא שמתאר את עבודת הבנייה של משכן הכנסת

הנוכחי : [לחץ לסרטון](#)

משימת צפייה : שימו לב, אלו מוטיבים יהודיים או דמוקרטיים זיהיתם במהלך הצפייה?

לאחר הצפייה נאסוף את התשובות ונבדוק האם כבר הצלחנו "לעלות עליהן" בטבלה שהכנו קודם.

מערך שיעור

שלב ב'

אחרי שקצת "טעמנו" ממשכן הכנסת והביטויים שלו נבקש עכשיו לנסות ולתרגם את הדברים לתפקיד שלו ושל כולנו. נציג לקבוצה את הקריקטורה הבאה של האמן שי צירקה וננסה לזהות יחד עם הקבוצה את המוטיבים השונים של משכן הכנסת כמו שהם באים לידי ביטוי בקריקטורה.

- מה מבטאת בעיניך התמונה?
- מה אמור להיות תפקידם של חברות וחברי הכנסת לפי התמונה?
- האם כיום לדעתך חברות וחברי הכנסת מצליחים בזה?

לאחר הדיון נלמד יחד שני קטעים, האחד הוא דבריו של זרח ורהפטינג שהיה מיוזמי השם "כנסת" לפרלמנט הישראלי, והשני קטע מתוך מדרש הגדול.

"אני מחפש בכל דרכינו ובכל חידוש חיינו המדיניים קשר עם המסורת שלנו, כי אנו מחדשים ומחיים מדינה עתיקת ימים. הפרלמנט הראשון אחרי שיבת ציון הראשונה היה הכנסת הגדולה, מספר חברי הכנסת הגדולה היה 120."

- את איזה מימד זהותי מבקש לחזק ורהפטינג?

"כיון שאמר לו הקב"ה למשה: "אספה לי שבעים איש" (במי' יא: טז), עמד משה והלך לו אצל בצלאל. אמר לו: מה אתה ממליכני? אמר לו (בצלאל): עשה פתקים. מיד עשה כן, ועלה בידו ששה מכל שבט ושבט, חוץ משבט לוי, שעלה ממנו ארבעה. אמר משה: ברוך המקום שהנהיג שררה לשבטו. וחזר ונשקו לבצלאל על ראשו ואמר לו: אשריך יהודה שיצא זה מחלצריך (מדרש הגדול, במדבר יא: כו)"

- איזה ערך דמוקרטי של הכנסת ניתן לזהות בדברי המדרש?

מערך שיעור

שלב ג'

לסיכום הפעילות נבקש להמחיש בצורה חוויתית את המורכבות שביצירת מדינה יהודית ודמוקרטית. נבקש מהקבוצה להוציא את הפלאפון ולשלוח לקבוצה המשותפת 3 פרצופונים (אימוג'י) שמבטאים בעיניהם את הביטוי "מדינה יהודית ודמוקרטית".

לאחר שכולם שלחו את התשובות שלהם נאסוף 2-3 הסברים של הקבוצה מדוע בחרו את מה שבחרו ומה הם מבקשים לבטא בבחירה שלהם.

סיכום

משכן הכנסת הוא המקום שבו נציגי הציבור צריכים להביא לידי ביטוי בחקיקה את היותה של מדינת ישראל מדינה יהודית וגם מדינה דמוקרטית, השילוב והאיזון בין שני חלקי הזהות הוא לא תמיד קל ולפעמים הוא יכול גם ליצור ויכוחים ודיונים קשים. משכן הכנסת טומן בחובו ובעיצוב שלו את הרצון לבנות בניין משותף שזוה, והאחריות שלנו כציבור היא לדרוש מחברות וחברי הכנסת להיות נציגים ראויים למשימה הגדולה הזו.